

Nicolae Steinhard, Jurnalul fericirii,
Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1991, p. 94-95

În noaptea următoare adorm frânt. Și atunci, în noaptea aceea chiar, sunt dăruiat cu un vis miraculos, o vedenie. Nu-L văd pe Domnul Hristos întrupat, ci numai o lumină uriașă – albă și strălucitoare – și mă simt nespus de fericit. Lumina mă înconjoară din toate părțile, e o fericire totală, și înlătură totul; sunt scaldat în lumina orbitoare, plutesc în lumină, *sunt* în lumină și exult. Știu că va dura veșnic, e un *perpetuum mobile*. *Eu sunt*, îmi vorbește lumina, dar nu prin cuvinte, prin transmisiunea gândului. *Eu sunt*: și înțeleg – prin intelect și pe calea simțirii – înțeleg că e Domnul și că sunt în lăuntrul luminii Taborului, că nu numai o văd, ci și viețuiesc în mijlocul ei.

Mai presus de orice sunt fericit, fericit, fericit. Sunt și pricep că sunt și mi-o și spun. Și lumina parcă e mai luminoasă decât lumina și parcă ea vorbește și-mi spune *cine* e. Visul mi se pare a dura mult, mult de tot. Fericirea nu numai că durează încontinuu, dar și crește mereu.

Mănăstirea Moldovița, Suceava

Biserica Adormirii Maicii Domnului din Căușeni

ALINA-VICTORIA CLOȚEA

cl. a XI-a, Liceul „Ion Creangă”, București
Premiul MAGNA CUM LAUDE, secțiunea „Traduceri”

Nicolae Steinhard, Le journal du bonheur,
Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1991, p. 94-95

La nuit suivante, terrassé, je m'endors. Et exactement cette nuit-là je reçus un cadeau: un rêve miraculeux, une vision. Je ne voyais pas Jésus Christ, Notre Seigneur, incarné, mais une lumière immense – blanche et brillante; j'en fus extrêmement heureux. La lumière m'entourait de tous les côtés, c'était un bonheur infini qui faisait disparaître tout le reste; cette lumière éblouissante me baignait, je flottais dans la lumière, j'étais dans la lumière et j'exultais. J'eus la certitude que cet état durerait éternellement, que c'était un *perpetuum mobile*. *C'est moi*, me dit la lumière, mais non au moyen de mots, mais par la transmission de la pensée. *C'est moi*, et je comprends, grâce à l'intellect et aux sens, que c'était Dieu et que j'étais à l'intérieur de la lumière du Tabor; non seulement je la voyais, mais je vivais au cœur de cette lumière.

Par-dessus tout, j'étais heureux, heureux, heureux. Je l'étais, et je le comprenais et je me le répétais. Et je voyais la lumière plus brillante encore que la lumière-même, elle semblait me parler et me dire *qui elle était*. J'avais l'impression que le rêve était long, trop long, que le bonheur n'était pas seulement durable, mais qu'il augmentait sans cesse.

Lucian Boia, România – țară de frontieră a Europei, Ed. Humanitas, București, 2001, p. 5

Imaginile unei țări

Această carte își propune să răspundă la întrebarea: ce este România? Voi încerca să descriu și să explic o țară. Dar poate fi cuprinsă o țară într-o carte? Da și nu. Realitatea este multiformă și inepuizabilă, în timp ce reprezentarea ei nu poate fi decât limitată și simplificată. Și, inevitabil, subiectivă. O singură țară, dar câte priviri asupra ei! O singură istorie, dar câte reconstituiri și interpretări! Nicio imagine nu are cum să fie identică cu obiectul reprezentat. Vedem într-un anume fel. Și cu cât realitatea este mai complexă și mai susceptibilă de a fi privită din foarte multe puncte de observație, cu atât colecția noastră de imagini câștigă în diversitate. Adaptării (și deformării) prin imagine i se adaugă adaptarea (și deformarea) prin cuvânt. Fără cuvinte nu am putea exprima nimic, dar tot cuvintele obligă realitatea să intre în anumite tipare mentale prestabilite. Cuvintele sunt prea abstracte, prea sărace și prea rigide pentru a reda cu fidelitate inepuizabila bogăție și profunzime a universului.

Putem rezuma, desigur, și așa facem îndeobște, prin câteva imagini și simboluri. De când există comunități umane, funcționează un mecanism arhetipal: tandemul identitate-alteritate. Noi suntem noi, cu trăsăturile noastre, iar ceilalți sunt diferiți, fiecare cu trăsăturile lui. În fapt, oamenii mai mult se aseamănă decât se deosebesc; la fel și comunitățile. Putem însă renunța la distincții? Se pare că nu. Și atunci identificăm trăsături deosebitoare, le scoatem în evidență, le punem sub reflector. Și astfel ne construim pe *noi înșine* și îl construim pe *celălalt*. Într-o manieră oarecum caricaturală. Oamenii și comunitățile ajung să se deosebească în mai mare măsură în imaginar decât în realitate.

Lucian Boia, La Roumanie – Pays de frontière, Ed. Humanitas, București, 2001, p. 5

Les images d'un pays

Ce livre se propose de répondre à la question: qu'est-ce que c'est la Roumanie? J'essayerai de décrire et d'expliquer un pays. Mais peut-on concentrer un pays dans un livre? Oui et non. La réalité est multiforme et inépuisable, alors que sa représentation ne pourrait être que limitée et simplifiée. Et, inévitablement, subjective. Un seul pays mais combien de points de vue sur lui! Une seule histoire mais combien de reconstitutions et d'interpréta-

Mănăstirea Agapia, Neamț

tions! Aucune image ne peut s'identifier parfaitement à l'objet représenté. Nous avons une certaine opinion. Et plus la réalité est complexe et susceptible d'être envisagée de plusieurs points d'observation, plus notre collection d'images gagne en diversité. À l'adaptation (et à la déformation) par l'image se surpose l'adaptation (et la déformation) par les mots. Rien ne pourrait être exprimé sans mots, mais cependant ce sont les mots qui obligent la réalité de s'inscrire dans une matrice mentale préétablie. Les mots sont trop abstraits, trop pauvres et trop rigides pour exprimer fidèlement l'inépuisable richesse et profondeur de l'univers.

Certainement, on peut résumer, comme on le fait d'ailleurs, à l'aide de quelques images et symboles. Depuis qu'il existe des communautés humaines, un mécanisme arhétypal agit: le tandem identité-alterité. Nous sommes nous, avec nos traits, et les autres sont différentes, chacun avec ses traits. En réalité, les gens présentent plus de similitudes que de différences; les communautés, de même. Peut-on renoncer à identifier les distinctions? Il paraît que non. Et alors nous discernons les traits particuliers, nous les sacilignons, nous les mettons en évidence. Et c'est ainsi que nous structurons un *nous* et un *autre*. D'une façon un peu caricaturale. Les gens et les communautés parviennent à se différencier plus dans l'imaginaire que dans la réalité.

Mănăstirea Humor, Suceava